

Efter artikel 7 i konventionen af 27. september 1996 om udlevering mellem EU's medlemsstater (1996-konventionen) kan udlevering ikke afslås alene under henvisning til, at den person, der ønskes udleveret, er statsborger i den anmodede medlemsstat. En række medlemsstater, herunder Danmark, har taget forbehold over for denne bestemmelse. Det følger af bestemmelsen, at sådanne forbehold er gyldige i fem år med mulighed for forlængelse. Danmarks forbehold udløber den 9. marts 2003.

Det fremgår af forarbejderne til 1997-ændringen af udleveringsloven, der gennemførte 1996-konventionen i dansk ret, at spørgsmålet om udlevering af danske statsborgere skal tages op til fornyet overvejelse i forbindelse med vurderingen af, om forbeholdet efter artikel 7 eventuelt bør søges forlænget. Det anføres endvidere, at de regler, der fastsættes herom i de andre EU-lande, herunder Finland og Sverige, bør inddrages i disse overvejelser.

På nuværende tidspunkt har 11 medlemsstater ratificeret 1996-konventionen, og af disse 11 medlemsstater udleverer Spanien, Belgien, Holland, Portugal, Sverige og Finland på nærmere angivne betingelser egne statsborgere til strafforfølgning eller straffuldbyrddelse i de øvrige medlemsstater. Østrig, Tyskland, Luxembourg og Grækenland har i lighed med Danmark taget generelt forbehold om ikke at udlevere egne statsborgere.

I lovforslag nr. L 35 af 13. december 2001 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, våbenloven, udleveringsloven samt lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige (Gennemførelse af FN-konventionen til bekæmpelse af finansiering af terrorisme, gennemførelse af FN's Sikkerhedsråds resolution nr. 1373 (2001) samt øvrige initiativer til bekæmpelse af terrorisme m.v.) foreslås den eksisterende ordning, hvorefter danske statsborgere kan udleveres til de øvrige nordiske lande, udvidet til at omfatte udlevering af danske statsborgere til andre EU-lande. Det foreslås således, at udlevering af danske statsborgere bør kunne ske til strafforfølgning i andre EU-lande, hvor der er tale om grove lovovertrædelser, der kan medføre højere straf end fængsel i 4 år, eller hvor der er tale om, at den danske statsborger, der ønskes udleveret, har tilknytning til den begærende stat i form af bopæl i de sidste to år forud for den straffabehandling. Dette svarer til kravene for udlevering af danske statsborgere til de øvrige nordiske lande, jf. § 2 i den nordiske udleveringslov. I sager om udlevering af en dansk statsborger, der har haft bopæl i den EU-medlemsstat, der anmoder om udlevering, er

det dog en betingelse, at handlingen efter dansk ret kan medføre frihedsstraf i mindst 6 måneder.

Udkastet til rammeafgørelse sonderer som hovedregel ikke mellem udlevering af egne statsborgere og andre borgere. Danmark vil således efter udkastet til rammeafgørelse være forpligtet til at udlevere danske statsborgere, nordiske statsborgere samt andre statsborgere med fast bopæl her i landet til andre EU-lande efter samme regler og på samme vilkår, som Danmark er forpligtet til at udlevere andre personer. Medlemsstaterne kan dog efter artikel 4 og artikel 5 stille særlige betingelser i forbindelse med udlevering af egne statsborgere og personer med fast bopæl i det anmodede land. Udlevering til straffuldbyrddelse af en dansk statsborger eller en person, der er bosat her i landet, kan således afslås, hvis Danmark forpligter sig til at fuldbyrde straffen. Endvidere kan udlevering til strafforfølgning gøres betinget af, at den pågældende, hvis denne måtte ønske det, kan tilbageføres til Danmark med henblik på fuldbyrdelse af en eventuel straf.

Som eksempel på de nye reglers betydning kan nævnes, at to danske statsborgere begår røveri i Tyskland. Den ene pågribes af tysk politi, mens det lykkes den anden at flygte til Danmark. Den første gerningsmand bliver ved en tysk domstol straffet med fængsel i 8 år, mens medgerningsmanden retsforfølges i Danmark og straffes efter danske regler med fængsel i 4 år. Efter de nye regler, vil medgerningsmanden i stedet for kunne udleveres til strafforfølgning i Tyskland, således at der gennemføres en samlet og ensartet retsforfølgning.

Reglerne betyder omvendt, at andre EU-lande ligeledes vil blive forpligtet til at udlevere egne statsborgere til strafforfølgning her i landet. F.eks. vil en fransk statsborger, der begår røveri her i landet, og som efterfølgende flygter til Frankrig, ikke efter de gældende regler kunne udleveres til strafforfølgning i Danmark. Efter de nye regler vil Frankrig imidlertid ligesom Danmark være forpligtet til at udlevere egne statsborgere til strafforfølgning i de andre EU-lande, og gerningsmanden vil derfor skulle udleveres til Danmark med henblik på strafforfølgning her i landet.

Gennemførelsen af rammeafgørelsen for så vidt angår udlevering af danske statsborgere vil således kræve, at adgangen til at udlevere danske statsborgere til andre EU-lande udvides i forhold til den ordning, der er foreslået i lovforslag nr. L 35. Efter Justitsministeriets opfattelse bør udlevering imidlertid – i lighed med det i bemærkningerne til lovforslag nr. L 35 anførte – kunne gøres betinget af, at den pågældende kan